

Åsa Nilsonne
och Eva Bodfäldt
med kinesiska
nakenhundarna
Zelda och Nemi
och labradorvalpen
Will-Ja.

ÅSA NILSONNE OCH EVA BODFÄLDT

”Vi lär oss på likartade sätt”

Hur svårt kan det vara att bryta mönster, att lära nytt och att lära ut? Det vet Åsa Nilsonne och Eva Bodfäldt, författarna bakom boken *Hur svårt kan det va’?*

TEXT & FOTO: Carro Helligren

Innan jag hinner slå portkoden kommer hon utfarande, Eva Bodfäldt.

– Kom, vi går och köper fika, säger hon glatt och möter mig med ett stort varmt leende.

Vi ska störttycka ner boken *Hur svårt kan de va’?*, en pedagogisk bok för hundtränare och träningskompisar, som hon och Åsa Nilsonne skrivit tillsammans. Och till det behövs kladdkaka, grädde och kaffe. Vi handlar och återvänder till våningen på Östermalm som huserar Eva, Åsa och tre härliga hundar: Zelda, Nemi och nytillskottet Will-Ja.

Innan vi pratar bok, är jag nyfiken på vilka de två är bortom hundarna, tävlingarna och framgångarna.

Åsa beskriver sig själv som psykiatern som blev professor, som dansar burlesk och har rötter i Etiopien. Skrivmässigt är hennes vision att väva samman vetenskap och

humaniora till något förståeligt för gemene man. Åsa, som också tillfälligt hoppade av läkarlinjen, blev djurskötare i England och läste etologi, valde så småningom att arbeta med psykoterapi i stället för farmaka.

Eva då, vem är hon bortom hundarna?

– Åh, säger hon glatt, jag försöker undvika hundsnack i vardagen.

Öhh ...? Okej, men ditt yrkesval?

– Ja, det är ju just mitt yrke, inget annat. Det är inget som definierar hela mig – även om jag älskar mitt jobb.

Talar folk allmänt om hund börjar Eva prata om någon tavla hon nyss sett eller om en bok hon läst, blir de påstridiga tar hon gärna upp politik som vändplan.

– Jag skulle kräkas om jag alltid, även på fritiden pratade hundar erkänner hon.

Eva är lite som en samojedhund, går alla åt höger tar hon

Boken riktar sig egentligen till alla som är intresserade av inlärningspsykologi.

vänster. Hon ifrågasätter, vänder och vrider på saker till den grad att det blir jobbigt för henne själv. Men sådan är hon.

Vad inspirerade er till att skriva boken?

– Ska vi vara helt ärliga så började det med våra egna kommunikationsmissar när det gäller träning. Professionellt är vi bra på det här med kommunikation, men hemmavid brast det ibland. Nyfikenheten på orsakerna till det sporrade oss, säger de båda.

Åsa menar att hon inspirerades främst av att vara med på Evas kurser. När hon såg sin sambos självklara pedagogiska arbete för att nå hundägare och hundar blev hon taggad att samla verktygen i bokform. Det hela påminde mycket om psykolog-klientdynamiken hon själv har diger erfarenhet av och hon insåg att deras respektive kunskaper var värdefulla, för många. Hur får vi folk att känna och bete sig annorlunda, hur inspirerar vi till att bryta mönster.

– På många plan lär sig människor och hundar på likartade sätt, våra belöningscentra är likartade. Vår kunskap kring inlärningspsykologi är absolut artöverskridande, menar Åsa.

Eva grubblar lite och flikar in att de båda har varit med om dysfunktionell undervisning i olika sammanhang, undervisning som inte fungerat, och påverkats av det. Frågan om varför den varit dysfunktionell har sporrat dem, och ur det kom ett behov att beskriva de problem som existerar och lösningarna på dem.

Researchen visade sig vara deras respektive yrkesliv.

– Ja, det är lite som en pedagogisk biografi, skrattar Eva.

Boken har de skrivit på kafé, Il Caffè på Drottninggatan närmare bestämt, ett ställe där hundarna givetvis är välkomna och de är en viktig del i skrivprocessen. Zelda, Åsas kinesiska nakenhund, är en given musa, hon ligger ofta i knäet medan orden som blir innebörder knatras fram.

– Vi blev som två parhästar i den här processen, visade det sig, överraskande samspelade. Vi har skrivit olika delar, läst upp för varandra och gett feedback. Och varit rungande överens om vad som ska bort, vad som varit bra, vilka delar som ska utvecklas eller omformuleras. Det har varit väldigt roligt, instämmer de båda och lyser upp.

Men var får Eva sitt driv ifrån, verksam i så många år och alltid med samma entusiasm och engagemang?

– Jag tror det är min självklara yrkesroll och min kunskap. Jag har en stark tillit i att jag kan läsa hund, jag kan vara den där språkläraren som ger hundägaren förmågan att tolka och förstå. Som en guide. Och jag tröttnar aldrig på den rollen. Jag blir så engagerad av att studera hundars beteenden och fundera kring vad jag vill få fram och hur.

Åsa anser att det finns stora likheter mellan hur hundar

och människor tar in kunskap. Men det finns också skillnader vi bör vara medvetna om.

– Emotionellt är vi väldigt lika varandra. Men språket utgör den största skillnaden. Vi kan inte bara tala om för hunden vad den ska göra. Och den kan inte bara gå i väg och fundera på saken och välja när och om den vill utföra vår önskade handling. Vid hundträning finns ett fokus på beteendet och utförandet direkt. När vi undervisar människor tar vi oftast hjälp av språket. Vi berättar, förklarar, lägger ut texten. Detta är dock ett tveeggat svärd – det är inte säkert att våra ord når fram, och alltför mycket information kan bli störande. Så effekten av språket är en stor skillnad. Sedan skiljer sig våra förväntningar avsevärt. Hundar kan visserligen ha erfarenheter av inläring och därmed förväntningar. Men den förväntansbilden är nog mer komplex hos människa, säger Eva.

Är fallen i boken verkliga?

– Absolut! Fallen är strösslet som förgyller glaset. Vissa situationer glömmer man aldrig, de är känslomässiga upplevelser som förändrat oss, de valde vi att ha med, säger Eva.

Som när Åsa i en klassrumssituation uttrycker: ”Jag undervisar mycket bättre om ni ser intresserade ut” och får hela salens nyfikna blickar riktade mot sig.

Eva berättar om ett fall som inte är med i boken, ett fall där hon inte nådde hundägaren. Där insikterna aldrig kom, bara motargument.

– Det är svårt att släppa taget när du som hundtränare inser att du inte kommer att nå den här personen, hon är inte redo. Ibland misslyckas man. Men man lär sig av det med också. Massor.

Under vårt samtal ligger Zelda tätt intill sin matte Åsa, Nemi har intagit favoritfätöljen vid fönstret men då och då skuttar hon ner och

ser till att den där grädden Will-Ja får sig ett smakprov ur serveras rättvist. Hundar är noggranna med det där med rättvisa menar Eva och visar hur det blir gnissel i flocken om alla inte får i tur och ordning.

Will-Ja, Evas valp, formas och guidas under mitt besök. Eva slänger oftast en blick över axeln för att se vad labradoren med turbomotor tar sig för. Hon är snabbt där och förstärker, förhindrar och guidar Will-Ja i livets skola. Men sedan blir Eva entusiastisk över en fråga och missar att Will-Ja smyger sig ut i köket och tar för sig av grädden som ställts på köksbänken. Det hela slutar i en jakt, en mild tillsägelse som noteras av Will-Ja och därefter bus, återförening och kärlek. Det är fint, det där naturliga samspelet fullt av respekt, kärlek och förståelse. I familjen Bodfäldt/Nilssonne verkar det genomsyra samtliga fem flockmedlemmars alla interaktioner. ♦

”Det finns stora likheter mellan hur hundar och människor tar in kunskap”